

บันทึก
เรื่อง หรือเรื่องประเภทโรงงาน
(โรงงานทำความเย็นโดยใช้เครื่องจักร)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือที่ สร.๐๔๐๓/๒๗๖ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๑๐ ความว่า กระทรวงอุตสาหกรรมได้ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาเกี่ยวกับประเภทโรงงานทำความเย็นโดยใช้เครื่องจักร ตามพระราชกฤษฎีกา ระบุโรงงานอย่างอื่นเป็นโรงงานตามมาตรา ๓ (๑๗) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๐ ว่า จะหมายถึงโรงงานทำไอศกรีมโดยใช้เครื่องจักรด้วยหรือไม่ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งมีข้อเท็จจริงอยู่ว่า ได้มีผู้ยื่นเรื่องขออนุญาตตั้งโรงงานทำไอศกรีมโดยใช้เครื่องจักร แต่โรงงานทำไอศกรีมโดยใช้เครื่องจักรนี้ไม่มีกฎหมายระบุไว้โดยชัดแจ้งให้อยู่ในความควบคุม อย่างไรก็ตามโรงงานทำไอศกรีมโดยใช้เครื่องจักร ก็มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตคล้ายคลึงกับโรงงานทำความเย็นโดยใช้เครื่องจักร ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกา ระบุโรงงานอย่างอื่นเป็นโรงงานตามมาตรา ๓ (๑๗) แห่งพระราชบัญญัติ โรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๐ มาตรา ๓ (๑๖) ได้ระบุโรงงานทำความเย็นโดยใช้เครื่องจักรเป็นโรงงานที่อยู่ในความควบคุม กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นว่า เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของโรงงานทำความเย็นโดยใช้เครื่องจักรแล้วก็มีทางให้เข้าใจไปว่า หมายถึง โรงงานทำความเย็น (Cold-Storage) ที่ใช้ถนอมอาหาร แต่การที่จะใช้กฎหมายบังคับโดยมีข้อสงสัยนั้นอาจจะก่อให้เกิดเหตุยุ่งยากขึ้นได้ จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาเกี่ยวกับเรื่องนี้เพื่อกระทรวงอุตสาหกรรมจะได้ถือเป็นหลักประกอบการพิจารณาต่อไป นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๗) ได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม และได้พิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายโดยตลอดแล้วเห็นว่า โรงงานทำความเย็นโดยใช้เครื่องจักรตามมาตรา ๓^๑ แห่งพระราชกฤษฎีกา ระบุโรงงานอย่างอื่นเป็นโรงงานตามมาตรา ๓ (๑๗) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๐ นั้น หมายถึงสถานที่ซึ่งใช้ความเย็นที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการค้า เช่น ทำความเย็นเพื่อประโยชน์ในการถนอมอาหาร (Cold-Storage) เป็นต้น ตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมเข้าใจ

ส่งพร้อมกับหนังสือที่ สร.๐๔๐๒/๔๔๓๑ วันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๑๐

๑ มาตรา ๓ ให้โรงงานต่อไปนี้เป็นโรงงานตามมาตรา ๓ (๑๗) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒

ฯลฯ

ฯลฯ

๖๒. โรงงานทำความเย็นโดยใช้เครื่องจักร

นั้นถูกต้องแล้ว อย่างไรก็ตาม สถานที่นั้นต้องเป็นโรงงานชนิดทำความเย็นเพื่อประโยชน์ในการค้าเท่านั้น ไม่ใช่ทำความเย็นขึ้นเพื่อผลิตสินค้าอย่างอื่น เช่นผลิตน้ำแข็งเพื่อประโยชน์ในการค้าด้วย ทั้งนี้ จะเห็นได้จากบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้เองที่ได้แยกโรงงานผลิตน้ำแข็งต่างหากจากโรงงานทำความเย็นโดยใช้เครื่องจักร กล่าวคือ มาตรา ๓^๒ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ได้ระบุโรงงานทำน้ำแข็งไว้แล้วว่าเป็นโรงงานตามความหมายแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่ต่อมาก็ยังได้มีพระราชกฤษฎีกากระบุโรงงานอย่างอื่นเป็นโรงงานตามมาตรา ๓ (๑๗) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๐ ระบุโรงงานทำความเย็นโดยใช้เครื่องจักรไว้อีก จึงทำให้เห็นได้ว่ากฎหมายประสงค์จะให้โรงงานทั้งสองชนิดนี้แตกต่างกัน อนึ่ง ถ้าพิจารณาถึงโรงงานทำไอศกรีมโดยใช้เครื่องจักรแล้วก็จะเห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติถือว่าโรงงานผลิตน้ำแข็งแตกต่างจากโรงงานทำความเย็นแล้ว โรงงานทำไอศกรีมโดยใช้เครื่องจักรก็จะเป็นชนิดโรงงานทำความเย็นไม่ได้ เพราะถ้าจะพิจารณาตามลักษณะโรงงานทำไอศกรีมมีสภาพใกล้เคียงกับโรงงานทำน้ำแข็งมากกว่าโรงงานทำความเย็นตามความหมายของพระราชบัญญัตินี้คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่า โรงงานทำความเย็นโดยใช้เครื่องจักรตามพระราชกฤษฎีกากระบุโรงงานอย่างอื่นเป็นโรงงานตามมาตรา ๓ (๑๗) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช ๒๔๘๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๐ ไม่ได้หมายความว่าถึงโรงงานทำไอศกรีมโดยใช้เครื่องจักรด้วย

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๑๐

^๒ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“โรงงาน” หมายความว่า สถานที่เพื่อประโยชน์ในการค้าที่ระบุไว้ต่อไปนี้

๑. โรงงานทำน้ำแข็ง

๒. โรงงานทำน้ำแข็ง

๓. โรงงานทำน้ำแข็ง